

HDY-0201365

Seat No. _____

M. A. (Education) (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Paper - III : Philosophical Education - I

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના દરેક પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : (પ્રત્યેકના ૨ ગુણ) ૧૬
- (૧) તત્ત્વજ્ઞાનનો શાબ્દિક અર્થ લખો.
- (૨) 'ફિલસૂફી કેળવણીમાંથી ઉદ્ભવે છે.' સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) આદર્શવાદના માટે અંતિમ સત્ય શું છે ?
- (૪) વાસ્તવવાદ અનુસાર જ્ઞાનનું સ્વરૂપ કેવું છે ?
- (૫) શ્રી અરવિંદના મતે કેળવણીનો અર્થ લખો.
- (૬) મૂલ્યનો અર્થ લખો.
- (૭) મૂલ્યશિક્ષણના અભિગમો લખો.
- (૮) વ્યક્તિગત મૂલ્યો લખો.
- ૨ નીચેના દસ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : ૨૪
- (પ્રત્યેકના ૩ ગુણ)
- (૧) શિક્ષણના તત્ત્વજ્ઞાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) શિક્ષણ અને તત્ત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) વ્યવહારવાદ પ્રમાણે શિક્ષણ પદ્ધતિ અને શિક્ષક-વિદ્યાર્થી સંબંધની ચર્ચા કરો.
- (૪) જ્હોન ડ્યુઈનું શિક્ષણમાં પ્રદાન સમજાવો.
- (૫) સ્વામી વિવેકાનંદનું જીવનવૃત્તાંત ટૂંકમાં લખો.
- (૬) આદર્શવાદ અનુસાર જ્ઞાનનું સ્વરૂપ અને તેને મેળવવાની રીત લખો.
- (૭) મૂલ્યના ગુણધર્મો દર્શાવો.
- (૮) મૂલ્યશિક્ષણનો ઔપચારિક અભિગમ સ્પષ્ટ કરો.
- (૯) ટૂંકનોંધ લખો : જ્ઞાનમીમાંસા
- (૧૦) પ્રકૃતિવાદના મતે જ્ઞાન કઈ રીતે મેળવી શકાય ?

- ૩ નીચેના આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોનાં મુદ્દાસર ઉત્તર આપો : ૩૦
- (૧) તત્ત્વજ્ઞાનની તત્ત્વ મીમાંસા અને મૂલ્ય મીમાંસા શાખાઓ વિગતે સમજાવો.
  - (૨) પ્રકૃતિવાદ અનુસાર અંતિમ સત્ય, અભ્યાસક્રમ, શિક્ષણ પદ્ધતિ અને શિક્ષક-વિદ્યાર્થી સંબંધોની ચર્ચા કરો.
  - (૩) અસ્તિત્વવાદ મુદ્દાસર ચર્ચો.
  - (૪) મૂલ્ય શિક્ષણના નિષ્ફળ જવાના કારણો અને તેના ઉપાયો લખો.
  - (૫) મૂલ્યના પ્રકારો સમજાવી તેના આંતરસંબંધો સ્પષ્ટ કરો.
  - (૬) મૂલ્ય શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના શૈક્ષણિક ફલિતર્થો સમજાવો.
  - (૭) વ્યવહારવાદ અને આદર્શવાદની તુલના કરો.
  - (૮) શ્રી અરવિંદનું જીવન કવન અને શિક્ષણમાં પ્રદાન ચર્ચો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following question briefly : (Each 2 marks) 16
- (1) Write the verbal meaning of philosophy.
  - (2) 'Philosophy emerges from education' Explain.
  - (3) What is the ultimate truth according to idealism?
  - (4) How is the nature of knowledge according to realism?
  - (5) Write the meaning of education according to Shri Arvind.
  - (6) Write the meaning of value.
  - (7) Write the approaches to value education.
  - (8) Write the personal values.
- 2 Answer any **eight** questions from the following ten questions : (Each 3 marks) 24
- (1) Clarify the concept of educational philosophy.
  - (2) Explain the relation between education and philosophy.
  - (3) Discuss the teaching method and teacher-students relationship according to pragmatism,
  - (4) Explain the contribution of John Dewey in Education.
  - (5) Write the life of Swami Vivekanand briefly.
  - (6) Write the nature of knowledge and the method of obtaining it according to idealism.
  - (7) Write attributes of value.
  - (8) Write about the formal approach of value education.
  - (9) Write a short note : Epistemology.
  - (10) How can we obtain knowledge according to naturalism?

- 3** Answer any **six** questions from the following eight questions in detail : **30**
- (1) Explain the metaphysics and axiology branches of philosophy in detail.
  - (2) Discuss the ultimate truth, curriculum, teaching method and student-teacher relation according to naturalism.
  - (3) Discuss existentialism in detail.
  - (4) Write down the causes of failure of value education and suggest remedies.
  - (5) Explain the types of value with its correlation.
  - (6) Explain the concept of value education with its educational implications.
  - (7) Compare the pragmatism and idealism.
  - (8) Discuss the life, works and contribution in education.
-